

# KREŠŤANSKÝ ŽIVOT

## TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Rimanom 14 až 16

## ZÁKLADNÝ TEXT

**Ale ty, prečo odsudzuješ svojho brata? Alebo ty, prečo opovrhuješ svojim bratom? Všetci sa totiž postavíme pred Božiu súdnu stolicu.** (Rim 14,10)

Dostali sme sa k poslednej časti nášho štúdia Listu Rimanom, listu, v ktorom našla svoju inšpiráciu protestantská reformácia. Tento list nám okrem iného ukazuje, prečo sa radíme medzi protestantov a prečo nimi aj chceme zostať. Ako kresťania stojíme na princípe *Sola Scriptura* – čo znamená, že jedine Biblia je pravidlom a normou nášho života. A práve z Biblie sme sa naučili rovnakú pravdu, ktorá pred storočiami viedla našich duchovných predchodcov k odtrhnutiu sa od väčšinovej cirkvi. Je to veľká pravda o spasení milosťou prostredníctvom viery.

Hlavná téma celého Listu Rimanom by sa možno mohla definovať otázkou: „Čo mám robiť, aby som bol spasený?“ (Sk 16,30)

V Liste Rimanom nachádzame odpoveď na túto otázku. Tá odpoveď sa však podstatne líši od tej, ktorú kedysi dostal od cirkvi Martin Luther. Práve tento rozpor stál za vznikom reformácie.

V poslednej časti svojho listu sa Pavol dotýka ďalších tém, ktoré síce netvoria podstatu jeho posolstva, ale sú dôležité pre celkové pochopenie apoštolovho prežívania viery a vzťahov. V niektorých praktických otázkach Pavol zaujal veľmi jednoznačný a nekompromisný postoj, v iných prípadoch je jeho postoj voľnejší. Zároveň však ukazuje, že v týchto prípadoch je rozhodujúce predovšetkým to, aký postoj kresťania zaujmú k ľuďom, ktorí sa na tieto veci pozerajú inak ako oni.

## SLABŠÍ VO VIERE

**<sup>1</sup>Prijímate slabého vo viere medzi seba, ale nehádajte sa pre názory. <sup>2</sup>Jeden verí, že môže jesť všetko, slabý však je zeleninu. <sup>3</sup>Ten, kto je, nech neopovrhne tým, kto neje, kto však neje, nech neodsudzuje toho, kto je, veď Boh ho prijal. <sup>4</sup>Kto si ty, že súdiš cudzieho sluhu? On s vlastným pánom stojí alebo padá. Bude však stáť, lebo Pán ho môže postaviť.** (Rim 14,1–4)

**OSOBNÉ ŠTÚDIUM** Prečítaj si text Rim 14,1–3. Ako rozumieš Pavlovej argumentácii? Pokús sa ju vysvetliť vlastnými slovami.

Prvé verše 14. kapitoly sa zaoberajú problémom jedenia mäsa, ktoré mohlo byť obetované modlám. Jeruzalemský snem (Sk 15) dospel k záveru, že kresťania pohanského pôvodu by sa takému jedlu mali vyhýbať. Otázkou však bolo, podľa čoho rozoznať, ktoré mäso predávané na verejnom trhu bolo alebo nebolo predtým obetované v pohanských chrámoch (pozri 1Kor 10,25). Niektorí kresťania túto otázku vôbec neriešili, iní v prípade akýchkoľvek pochybností radšej volili vegetariánsku stravu. Tento problém vôbec nesúvisí s otázkou vegetariánskej stravy alebo zdravej životosprávy. Pavol tu nerieši ani otázku platnosti nariadenia o čistom a nečistom mäse. O to tu vôbec nejde. Vykladať Pavlov text tak, že silný kresťan je ten, ktorý je presvedčený, že „môže jesť všetko“ (Rim 14,2) na otázku čistého a nečistého, by znamenalo prekrúcať význam textu.

Výzva „prijímať“ toho, kto je slabší vo viere, nás vedie k tomu, aby sme sa s takým človekom nehádali, ale s láskou mu dali priestor a právo na jeho názor. Je dobré všimnúť si aj to, že Pavol v treťom verši nehovorí o „slabších vo viere“ v negatívnom zmysle. Ani nedáva radu, ako sa stať „silnejším“. Pokiaľ ide o Pána Boha, ten prijíma aj kresťana, ktorý sa iným ľuďom zdá byť prehnane úzkostlivý a zásadový. „Veď Boh ho prijal.“

**APLIKÁCIA** ■ Prečítaj si text Rim 14,4. Ako Pavol zdôrazňuje a aplikuje svoje predchádzajúce slová? Kedy od teba Boh čaká, že nebudeš iných súdiť pre odlišný názor, ale s láskou ich prijímať? Kedy je naopak správne a nevyhnutné, aby si sa ozval a zaujal stanovisko – nie voči pohnútkam blížneho, ale voči jeho konaniu? Kedy máme mlčať? Kedy jasne prehovoriť? Ako nájsť v týchto postojoch správnu rovnováhu?

## ODSUDZOVANIE A SÚDENIE

**<sup>10</sup>Ale ty, prečo odsudzuješ svojho brata? Alebo ty, prečo opovrhuješ svojim bratom? Všetci sa totiž postavíme pred Božiu súdnu stolicu. <sup>11</sup>Lebo je napísané: Akože žijem, hovorí Pán, predou mnou sa zohne každé koleno, každý jazyk bude vyznávať Boha. <sup>12</sup>A tak teda každý z nás vydá Bohu počet za seba. <sup>13</sup>A tak nesúdme sa navzájom. Ale radšej usudzujte, ako bratovi nechať príčinu urážať alebo pohoršovať sa. <sup>14</sup>Viem a som presvedčený v Pánovi Ježišovi, že samo osebe nič nie je nečisté; len tomu, kto pokladá niečo za nečisté, je to nečisté.** (Rim 14,10–14)

Všetci máme niekedy sklon nelútostne súdiť iných – často aj za to, čoho sa sami dopúšťame. V našom živote sa nám niektoré veci nezdarujú také zlé, ako keď ich vidíme u iných. Svojím pokrytctvom môžeme klamať sami seba, ale určite nie Boha, ktorý nás varuje: „Nesúďte, aby ste neboli súdení. Lebo akým súdom súdite, takým budete súdení. Akou mierou meriate, takou sa nameria vám. A prečo vidíš triesku v oku svojho brata a brvno vo vlastnom oku nezbadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: Dovoľ, vyberiem ti triesku z oka! – a pozri, v oku máš brvno?“ (Mat 7,1–4)

Myšlienku Božieho súdu vyneseného nad každým jednotlivcom dopĺňa v 11. verši apoštol Pavol citátom z knihy proroka Izaiáša (Iz 45,23). Slovné spojenia „každé koleno“ a „každý jazyk“ ukazuje na osobnú zodpovednosť jednotlivca. Každý sa bude sám zodpovedať za svoje konanie a svoj život (v. 12). V tomto špecifickom zmysle slova nie je nikto z nás „strážcom svojho brata“.

Aj v tejto pasáži Pavol ešte stále rieši otázku jedla, ktoré bolo obetované modlám, nie rozdiel medzi jedlom, ktoré je v Biblii označené za čisté a nečisté. Pavol hovorí, že jesť jedlo obetované modlám nie je samo osebe nič zlé. Veď čo sú modly? Podľa Pavla nie sú nič (1 Kor 8,4), preto nie je potrebné príliš sa trápiť tým, či toto jedlo predtým niekto obetoval modle v podobe sochy zobrazujúcej žabu alebo býka. Nikto by však nemal byť vedený k tomu, aby konal proti svojmu svedomiu. A to ani v prípade, že jeho svedomie je až prehnane citlivé. Práve s tým však mali „silní“ bratia problém. Pohrdali prehnanou úzkostlivosťou svojich „slabých“ súrodencov vo viere, čím im kládli do cesty kameň úrazu a boli im pohoršením.

- Môže ti kvôli tvojej horlivosti pre Boha hroziť podobné nebezpečenstvo? Kedy mávaš pokušenie byť „svedomím“ iných? Sú dobré úmysly ospravedlnením takéhoto správania?

**OSOBNÉ  
ŠTÚDIUM**

**APLIKÁCIA**

## BRAŤ OHĽAD NA INÝCH

<sup>15</sup>Ak je tvoj brat zarmútený pre pokrm, už nekonáš podľa lásky. Nezahub svojím pokrmom toho, za ktorého zomrel Kristus. <sup>16</sup>Nech teda vaše dobro nie je vystavené potupe. <sup>17</sup>Ved' Božie kráľovstvo nie je jedenie a pitie, ale spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom. <sup>18</sup>Kto takto slúži Kristovi, je príjemný Bohu a ľudia ho uznávajú. <sup>19</sup>Usilujme sa preto o to, čo slúži pokoju a vzájomnému budovaniu. <sup>20</sup>Nerúcaj Božie dielo pre pokrm. Všetko je síce čisté, zlé však je, keď niekto pohoršuje druhého tým, čo požíva. <sup>21</sup>Dobre je nejесť mäso, nepiť víno, nerobiť nič, čo uráža tvojho brata. <sup>22</sup>Vieru, ktorú máš, maj v sebe pred Bohom. Blahoslavený, kto seba samého neodsudzuje za to, čo pokladá za správne. <sup>23</sup>Kto však má pochybnosti, keď niečo je, je odsúdený, lebo to nekoná z viery. A všetko, čo nie je z viery, je hriech. (Rim 14,15–23)

**OSOBNÉ ŠTÚDIUM** Prečítaj si text Rim 14,15–23 (a tiež 1Kor 8,12.13). Pokús sa vlastnými slovami zhrnúť podstatu Pavlových slov. Aký univerzálny princíp sa nachádza v týchto veršoch?

Apoštol Pavol sa snaží dať do správnej perspektívy rôzne stránky kresťanstva. Aj keď strava je dôležitá, Pavlovi čitatelia by nemali podľahnúť pokušeniu hádať sa s tými, ktorí sa rozhodli jesť výlučne stravu rastlinného pôvodu, aby sa tak vyhli možnosti, že by náhodou zjedli mäso obetované predtým modlám. Namiesto toho sa mali radšej zamerať na spravodlivosť, pokoj a radosť z Ducha Svätého. Ako môžeme tento princíp aplikovať dnes? Aj keď poslanstvo o zdravej strave môže byť dnes pre nás veľkým požehnaním, sme vyzývaní, aby sme s láskou rešpektovali prístup tých, ktorých postoj k otázke stravovania sa líši od nášho.

Po tom, čo je v texte zmienka o práve každého človeka konať podľa vlastného svedomia, vo verši 22 čítame zaujímavú vetu: „Blahoslavený, kto seba samého neodsudzuje za to, čo pokladá za správne.“ Čo tým Pavol myslel? Ako to súvisí so širším kontextom?

Počul si niekoho hovoriť: „Nikto nemá právo rozkazovať mi, čo mám jesť, čo si mám obliecť alebo ako sa mám zabávať!“ Je to naozaj tak? Nikto z nás nežije vo vzduchoprázdne. Naše konanie, slová, činy a za určitých okolností aj náš jedálny lístok môžu mať vplyv na iných – už či kladný, alebo záporný. Ak si ťa niekto váži a ty si jeho „vzor“, potom môže byť ovplyvnený tvojím príkladom. (Platí to nielen vo vzťahu rodič – dieťa, ale aj vo vzťahu učiteľ – žiak, nadriadený – podriadený a pod.) Bolo by naivné domnievať sa, že náš príklad iných neovplyvňuje. Argument, že predsa iných k ničomu nenútim, je len výhovorka. Ako kresťania nesieme určitú zodpovednosť aj za iných. Ak ich náš príklad zvedie na nesprávnu cestu, nie sme bez viny...

### APLIKÁCIA

- Aký príklad dávaš iným? Ako by si sa cítil, keby si zistil, že mladí ľudia a novoobrátení kresťania sa riadia v živote tvojím príkladom? Čo dovoľíš Bohu zmeniť v tvojom živote?

## ZACHOVÁVANIE DNÍ

**<sup>4</sup>Kto si ty, že súdiš cudzieho sluhu? On s vlastným pánom stojí alebo padá. Bude však stáť, lebo Pán ho môže postaviť. <sup>5</sup>Niektó pokladá určitý deň za dôležitejší ako iný, druhý hodnotí každý deň rovnako. Každý nech je úplne presvedčený o svojom presvedčení. <sup>6</sup>Kto zachováva určitý deň, zachováva ho pre Pána. Kto je, robí to na česť Pána, lebo ďakuje Bohu, a kto neje, robí to tiež na česť Pánovi, lebo aj on ďakuje Bohu. <sup>7</sup>Lebo nikto z nás nežije sebe samému a nikto sebe samému neumiera. <sup>8</sup>Ak totiž žijeme, žijeme Pánovi, ak umierame, umierame Pánovi, a tak či žijeme, či umierame, patríme Pánovi. <sup>9</sup>Ved' preto Kristus zomrel a ožil, aby panoval aj nad mŕtvymi, aj nad živými. <sup>10</sup>Ale ty, prečo odsudzuješ svojho brata? Alebo ty, prečo opovrhuješ svojim bratom? Všetci sa totiž postavíme pred Božiu súdnu stolicu. (Rim 14,4–10)**

V súvislosti s tým, že máme brať ohľad na iných a dávať si pozor, aby sme neposudzovali ich konanie, sa Pavol zmieňuje aj o určitých zvláštnych dňoch, ktoré niektorí zachovávajú, a iní nie.

O čom teda Pavol hovorí vo veršoch Rim 14,4–10? Zdá sa, že v zbore v Ríme došlo k zvláštnej nezhode, čo sa týka zachovávaní určitých dní. Náznak tohto sporu vidíme aj v Gal 4,9.10, kde Pavol napomína veriacich v Galácii za dodržiavanie zvláštnych ustanovení týkajúcich sa rôznych „dní, mesiacov, období a rokov“. Už v druhej úlohe sme pripomínali, že niektorí členovia zboru v Galácii sa snažili presvedčiť ostatných, aby sa dali obrezať a zachovávali aj ďalšie nariadenia Mojžišovho zákona. Pavol sa obával, že tieto myšlienky môžu ohroziť aj kresťanov v Ríme. Je však možné, že v Ríme žili veriaci židovského pôvodu, ktorí stále zápasili s myšlienkou záväznosti zachovávať tradičné židovské sviatky. Pavol im hovorí, aby v tejto záležitosti konali podľa vlastného uváženia. Dôležité však je, aby neodsudzovali tých, ktorí sa rozhodli konať inak. Zdá sa, že niektorí kresťania sa rozhodli „pre istotu“ zachovávať ešte niektoré zo židovských sviatkov. Pavol im radí, aby v tom mali slobodu, ak sú presvedčení, že je to dôležité.

Dávať tento text (Rim 14,5) do súvisu so zachovávaním soboty je vonkoncom neopodstatnené. Sotva si vieme predstaviť, že by Pavol zaujal taký voľný a bezstarostný postoj k zachovávaní časti Desatora, ktorého svätosť a dôležitosť tak veľmi zdôrazňoval. Chcel azda zaradiť tento typ nariadenia do rovnakej kategórie ako jedenie mäsa, ktoré bolo možno obetované modlám?

- Pavol v texte hovoril o tých, ktorí sa rozhodli robiť to, čo síce nebolo nevyhnutné a „povinné“, ale napriek tomu to robili s radosťou a „pre Pána“. Aké pohnutky ťa vedú konať to, čo robíš (možno aj správne veci, ktoré Boh žiada)? Robíš ich len preto, že „musíš“, alebo je to pre teba radosť? Kedy robíš veci s radosťou a kedy z donútenia?

**OSOBNÉ  
ŠTÚDIUM**

**APLIKÁCIA**

## ZÁVEREČNÉ PRIANIA A ZÁVEREČNÝ CHVÁLOSPEV

<sup>1</sup>My silní sme povinní znášať slabosti slabých, a nie páčiť sa sebe samým.

<sup>2</sup>Nech sa každý z nás páči bližnému na jeho dobro a na budovanie. <sup>3</sup>Lebo ani Kristus nehľadal, čo by sa páčilo jemu samému, ale ako je napísané: Na mňa padlo hanobenie tých, ktorí hanobia teba. (Rim 15,1–3)

<sup>5</sup>Nech vám Boh trpezlivosti a útechy dá o sebe navzájom zmýšľať podľa Krista Ježiša, <sup>6</sup>aby ste jednomyselne, jednými ústami oslavovali Boha a Otca nášho Pána Ježiša Krista. (Rim 15,5,6)

<sup>13</sup>Nech vás Boh nádeje naplní všetkou radostou a pokojom vo viere, aby sa vaša nádej rozhojnila mocou Ducha Svätého. <sup>33</sup>A Boh pokoja nech je so všetkými vami. Amen. (Rim 15,13,33)

<sup>25</sup>Sláva tomu, ktorý vás môže utvrdiť podľa môjho evanjelia a podľa posolstva o Ježišovi Kristovi, podľa zjavenia tajomstva, ktoré nebolo od večných čias vyslovené, <sup>26</sup>ale teraz sa stalo skrze prorocké Písma zjavným a známym podľa príkazu večného Boha, aby všetci pohania poslušne prijali vieru, <sup>27</sup>jemu jedinému múdre mu Bohu, skrze Ježiša Krista naveky. Amen. (Rim 16,25–27)

### OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Rim 15,1–3. O akých dôležitých princípoch tu Pavol hovorí? V čom tieto slová odzrkadľujú život Kristovho nasledovníka. Ako sa prejavujú v tvojom živote?

V poslednej kapitole Listu Rimanom Pavol predstavuje svojho Pána ako „Boha trpezlivosti“, teda toho, ktorý pomáha svojim deťom vytrvať. „Boh útechy“ je ten, ktorý nám dáva novú odvahu. „Boh nádeje“ prináša nádej do sveta, ktorý ju tak zúfalo potrebuje. Podobne aj „Boh pokoja“ je nielen darca pokoja, ale aj jediný, kto nám dáva pokoj ako dar a s kým môžeme tento pokoj prežívať. Sú to naozaj úžasné záverečné priania, ktorými Pavol končí svoj list o ospravedlnení z viery. Prianie útechy, nádeje a pokoja! Prianie toho, čo tento svet tak veľmi potrebuje.

Celý list sa končí nádherným vzdaním chvály Bohu (Rim 16,25–27). Len naňho sa totiž môžu všetci kresťania (aj tí v Ríme) spoľahnúť ako na svojho Otca, ktorý ich prijíma za svoje deti ospravedlnené z viery.

Hovorili sme o tom, že Boh inšpiroval Pavla na napísanie listu kresťanom v Ríme. Pavol v liste reaguje na špecifické problémy v konkrétnom čase. Nepoznáme všetky detaily, nevieme ani, čo konkrétne Boh zjavil Pavlovi o budúcnosti.

Áno, Pavol vedel o „odpadnutí“ (2Tes 2,3), hoci text nehovorí, koľko toho vedel. Nevieme, či si Pavol uvedomoval význam svojho listu nielen pre Rimanov, ale aj pre budúce generácie kresťanov. V skutočnosti na tom nezáleží. Dôležité však je, že v týchto slovách vodcovia reformácie rozpoznali dôležité a zabudnuté pravdy kresťanstva. Práve z týchto myšlienok sa zrodila protestantská reformácia. Každý, kto chce byť verný Ježišovi, nájde v týchto slovách Bohom inšpirované rady, na ktorých môže postaviť svoju vieru a svoje odovzdanie, aj keby sa celý svet uberal iným smerom (pozri Zj 13,3).

### APLIKÁCIA

- V závere svojho listu (a tiež nášho štúdia Listu Rimanom) Pavol chváli Boha za to, ako ho poznal a okúsil jeho lásku a starostlivosť. Aký „chválospev“ by si napísal ty? Akými slovami by si vyjadril, ako si Boha poznal na základe štúdia Biblie a osobnej skúsenosti?

## PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Videla som, aké nebezpečenstvo sa skrýva v tom, keď sa Boží ľud domnieva, že by mal prosiť o radu manželov Whiteovcov. Nemalo by to tak byť. Milujúci Spasiteľ ich volá k sebe, aby sa mu zdôverili so svojimi starosťami. Ponúka im pomoc. ... Mnohí sa nás pýtajú: Mal by som urobiť toto? Mal by som sa pustiť do toho alebo onoho? Alebo sa pýtajú, ako sa majú obliekať, či majú nosiť určitý typ odevu. Hovorím im: Tvrdíte, že ste Kristovi učeníci. Študujte preto Bibliu. Pozorne a s modlitbou čítajte príbeh Spasiteľa, ktorý žil medzi nami. Nechajte sa inšpirovať jeho životom a nevybočíte z úzkej cesty. Zásadne odmietame byť vaším svedomím. Ak by sme vám povedali, čo máte robiť, budete sa na nás pozeráť ako na svojich vodcov namiesto toho, aby ste svoj pohľad upierali priamo na Ježiša.“ (2T 118.119)

„Svoju zodpovednosť nesmieme prenechávať iným a čakať, že nám povedia, čo máme robiť. Nemôžeme sa spoliehať na ľudskú radu. Pán nás poučí o našej povinnosti práve tak, ako poučí kohokoľvek iného. Keď prídeme k nemu s vierou, osobne nám oznámi svoje tajomstvá. Srdce nám často zahorí, keď sa bude s nami rozprávať tak, ako sa zhováral s Enochom. Tí, čo mu svoje záležitosti predložia v pevnom rozhodnutí v ničom sa neuchýliť od Božej vôle, budú bezpečne vedieť, ako si majú počínať. Dostanú nielen múdrosť, ale aj silu.“ (DA 668; TV 468)

„V cirkvi boli vždy jednotlivci s trvalým sklonom k nezávislému postupu. Títo ľudia akoby nevedeli pochopiť, že duchovná nezávislosť ľahko zvedie človeka k prílišnej sebadôvere a spoliehaniu sa skôr na vlastný úsudok, než aby si vážil radu a vysoko cenil úsudok svojich bratov, a najmä tých, ktorým Boh zveril povinnosť usmerňovať jeho ľud. Boh vybavil svoju cirkev zvláštnou autoritou a mocou a nikto ju nemá právo znevažovať či prehliadať. Ten, kto tak robí, pohŕda Božím hlasom.“ (AA 163.164; SA 101)

### NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

**Uvažujte spoločne o tom, ako môžeme nájsť správnu rovnováhu v oblastiach, o ktorých sme tento týždeň hovorili:**

1. Ako môžeme zostať verní tomu, v čo veríme a o čom sme presvedčení, a pritom neodsudzovať tých, ktorí sa na veci pozerajú inak?
2. Ako zostať čestný vo vzťahu k svojmu svedomiu, „nebyť svedomím“ pre iných, a zároveň sa snažiť pomôcť tým, o ktorých sa domnievame, že sa mýlia? Kedy hovoriť a kedy naopak mlčať? Kedy je mlčanie a nečinnosť hriechom?
3. Ako prežívať slobodu v Pánovi a zároveň vnímať zodpovednosť byť dobrým príkladom pre tých, ktorí nás pozorujú?